

KAUPPAKAMARI

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALAKATSAUS

4 | 20

30.12.2020

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALAKATSAUS

JULKAISIJA

Helsingin seudun kauppakamari

Kalevankatu 12, 00100 Helsinki,
puh. (09) 228 601
www.helsinki.chamber.fi

TOIMITUS

Kaupunkitutkimus TA Oy

Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki
www.kaupunkitutkimusta.fi

LISÄTIETOJA

Johtaja Markku Lahtinen
Helsingin seudun kauppakamari
puh. +358 50 571 3564
markku.lahtinen@chamber.fi

Toimitusjohtaja, tutkija Seppo Laakso
Kaupunkitutkimus
puh. 0500 970 082
seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi

Tutkija Tamás Lahdelma
Kaupunkitutkimus
tamas.lahdelma@kaupunkitutkimusta.fi

ULKOASU

Voor Oy

kari@voor.fi

Kannen kuva: Tapio Haaja, UnSplash

Toimialakatsauksen verkkojulkaisu

www.kaupunkitutkimusta.fi
www.helsinki.chamber.fi

30.12.2020

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALAKATSAUS

4 | 20

SISÄLLYS

SUHDANNEKUVA	4
HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE	6
TOIMIALOJEN VERTAILU	8
TEOLLISUUS	10
RAKENTAMINEN	12
KAUPPA	14
MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA	16
RAHOITUSTOIMINTA	18
PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE	20
INFORMAATIO JA VIESTINTÄ	22
KULJETUS JA VARASTOINTI	24
PALVELUT KOTITALOUKSILLE	26
YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UUDELLAMAALLA	28

VAIHTUVA TEEMA

ASUNTOTUOTANTO	
HELSINGIN SEUDULLA	30

SUHDANNEKUVA

Helsingin seudun tuotannon lasku edellisvuoteen verrattuna jatkui vuoden 2020 heinä-syyskuussa. Myös seudun työllisten ja työpaikkojen määrät laskivat edelleen vuoden takaiseen nähden. Tämän katsauksen uusimmat tiedot ovat vuoden 2020 kolmannelta neljännekseltä.

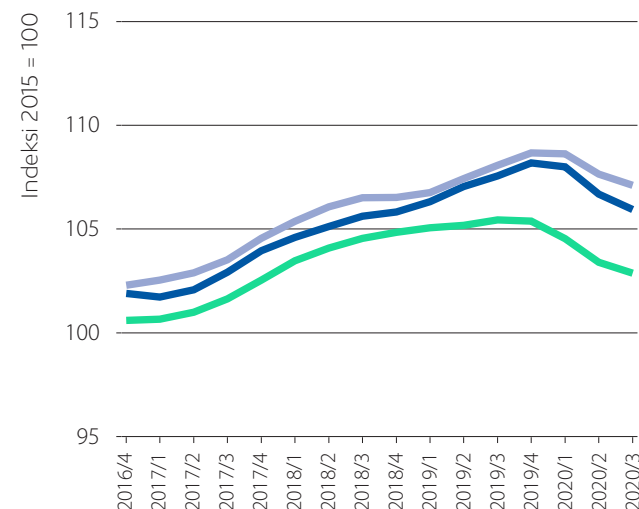
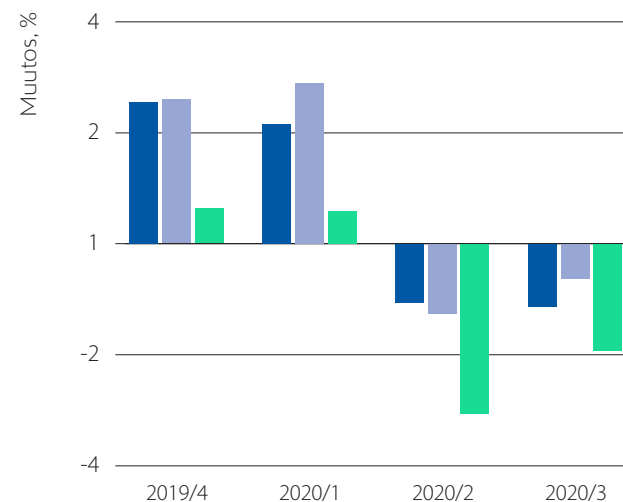
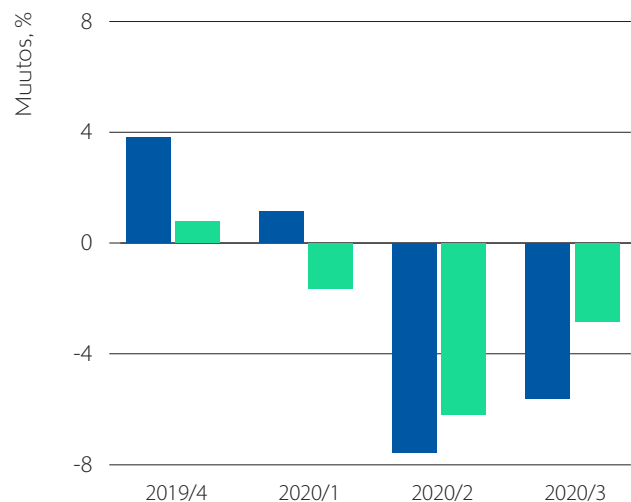
Helsingin seudun tuotannon trendin kasvu tasaantui vuoden 2019 lopussa ja kääntyi laskuun vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä. Ennakkoarvion mukaan tuotannon trendin lasku jatkui heinä-syyskuussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden seudun tuotanto oli kolmannella neljänneksellä arvion mukaan 6 % alemmalla tasolla. Vuoden toisella neljänneksellä tuotanto laski seudulla 8 %. Koko maan tuotanto laski edellisvuodesta heinä-syyskuussa 3 %. Viimeksi kuluneen vuoden aikana tuotanto oli Helsingin seudulla keskimäärin kymmenyksen korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Koko maassa tuotanto on kasvanut 6 % vertailuvuoden tasosta.

Koronaviruspandemia heikensi suhdannetilannetta maaliskuusta 2020 alkaen nopeasti ja kehitys jatkui vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä heikkona useilla päätoimialoilla. Helsingin seudun jalostusaloista liikevaihdon kasvu edellisvuodesta jatkui heinä-syyskuussa rakentamisessa, mutta teollisuudessa liikevaihto laski edelleen vuotta aiemmasta. Liiketoiminta laski edelleen myös useilla Helsingin

seudun palvelualoilla. Laskua oli eniten majoitus- ja ravitsemistoiminnassa, kuljetus- ja varastointialalla sekä kotitalouspalveluissa. Liiketoiminta kasvoi edellisvuoteen verrattuna palvelualoista ainoastaan informaatio- ja viestintäalalla. Alueen yritysten suhdanneodotukset kohenivat teollisuudessa ja rakentamisessa, mutta heikkenivät taas palvelualoilla.

Helsingin seudun työllisten ja työpaikkojen määrien kehitystä kuvaavat trendit kääntyivät laskuun vuoden 2020 toisella neljänneksellä ja trendien lasku jatkui heinä-syyskuussa. Seudun työllisten määrä oli kolmannella neljänneksellä 1,1 % ja työpaikkojen määrä 0,6 % edellisvuotta alemmalla tasolla. Myös koko maan työllisten määrän trendi laski edelleen heinä-syyskuussa. Vuoden takaiseen verrattuna työllisten määrä laski koko maassa vuoden kolmannella neljänneksellä 2 %. Viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudun työllisten oli 7 % ja työpaikkojen määrä 8 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Koko maassa työllisten määrän taso on noussut 5 % vertailuvuoteen nähden.

SUHDANNEKUVA

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE

Helsingin seutu on maan suurin ja kansainvälisin yritystoiminnan keskittymä. Seudun yritystoiminta on erikoistunut informaatioaloihin, tukkukauppaan ja logistiikkaan sekä liike-elämän ja rahoituksen palveluihin. Helsingin seudulla, jonka maapinta-ala on 1,2 % koko maasta, asuu 28 % Suomen väestöstä, sijaitsee 32 % maan työpaikoista ja tuotetaan 37 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudun väkiluku oli ennakkotiedon mukaan 1 523 500 vuoden 2020 lokakuussa. Työvoimatutkimuksen mukaan seudulla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 767 100 työllistä ja 814 200 työpaikkaa. Alueen bruttokansantuote oli vuonna 2019 noin 90 miljardia euroa.

Toimialarakenne

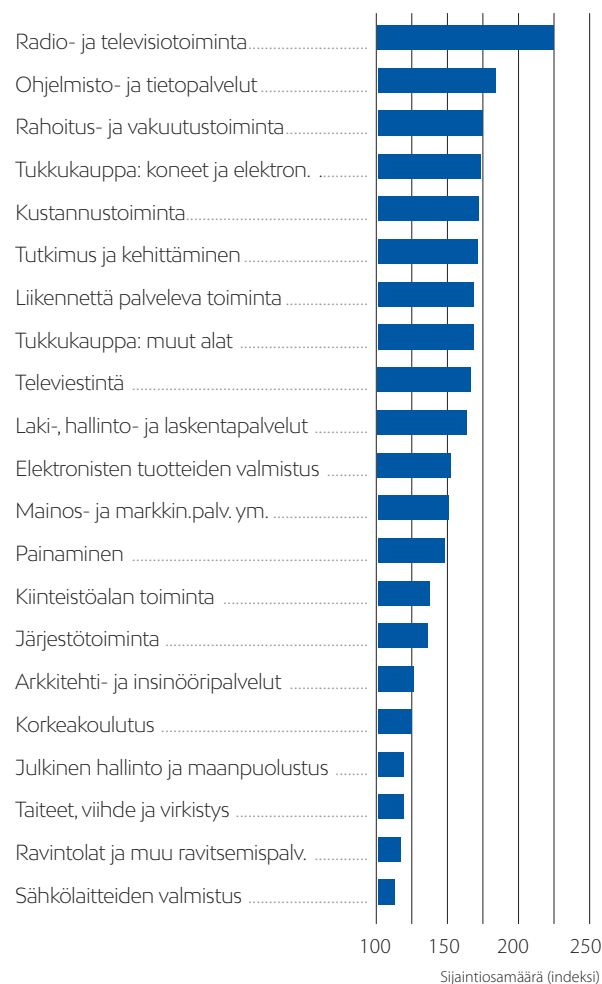
Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen. Seudun työpaikoista 16 % on jalostuksessa, 60 % kaupan ja muiden markkinapalveluiden toimialoilla sekä 24 % julkisissa palveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden markkinapalvelualojen osuudet ovat Helsingin seudulla huomattavasti suurempia kuin koko maassa. Julkisten palveluiden työpaikkaosuus on seudulla jonkin verran pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti pienempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys Helsingin seudun toimialarakenteessa on marginaalinen.

Erikoistumisalat

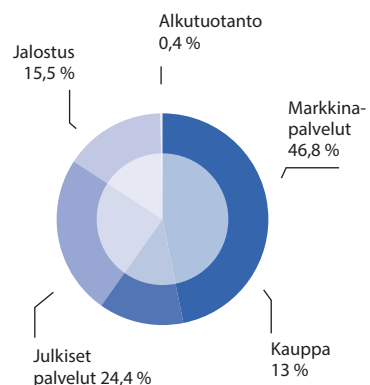
Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden niin sanottujen sijaintiosamääräindeksien perusteella Helsingin seutu on suuntautunut vahvimmin informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, liike-elämän ja rahoituksen palveluihin, muihin erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti muiden Suomen suurien kaupunkialueiden profiileista.

Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat

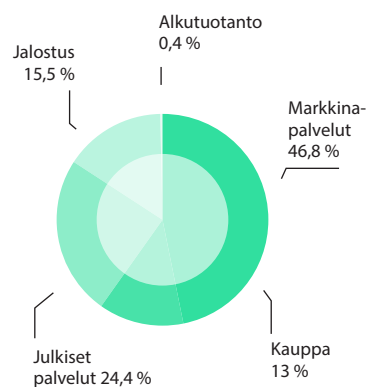
Indeksi, koko maa = 100

Päätoimialojen osuus (%) Helsingin seudun työpaikoista 2019.

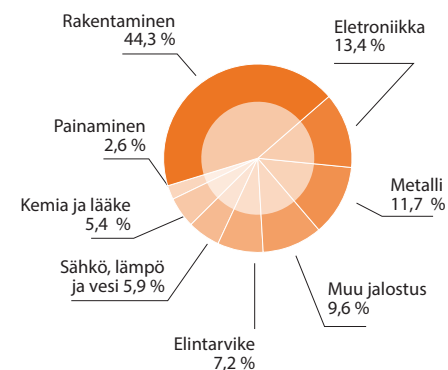

Päätoimialojen osuus (%) koko maan työpaikoista 2019.

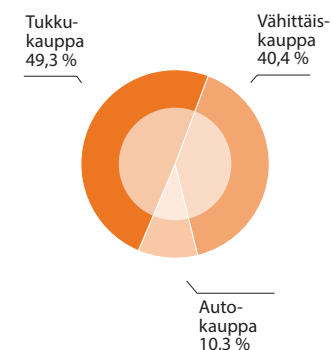

Työpaikkojen toimialajakauma Helsingin seudun päätoimialoilla 2019.

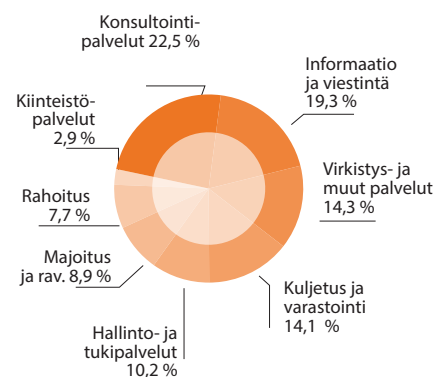
Jalostus

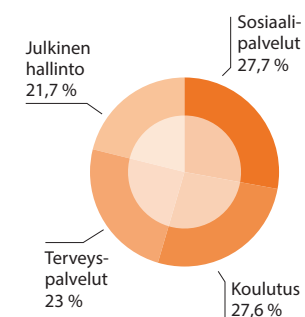
Kauppa

Markkinapalvelut

Julkinen hallinto ja hyvinvointipalvelut

TOIMIALOJEN VERTAILU

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto ja henkilöstömäärä laskivat edelleen selvästi edellisvuoteen verrattuna vuoden 2020 kolmannella neljänneksellä.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina liikevaihtoa ja palkkasummaa (rahoitustoiminnassa ei liikevaihtoa). Muutokset esitetään nimellisinä poistamatta inflaation vaikutusta.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto laski ennakoarvion mukaan vuoden 2020 kolmannella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 6 %. Edellisellä neljänneksellä liikevaihto laski 9 %. Kuluttajahinnat nousivat vuoden takaiseen nähden 0,3 %. Rakennuskustannukset laskivat heinä-syyskuussa 0,1 %, tukkuhinnat

3,5 % ja teollisuuden tuottajahinnat 4,8 % edellisvuodesta.

Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta vuoden kolmannella neljänneksellä rakentamisessa sekä informaatio- ja viestintäalalla. Liikevaihdon laskua oli eniten kuljetuksessa ja varastoinnissa. Liikevaihto laski edelleen voimakkaasti myös majoitus- ja ravitsemistoiminnassa sekä kotitalouksien palveluissa.

Yritysten yhteenlaskettu palkkasumma kasvoi edellisvuoteen verrattuna vuoden kolmannella neljänneksellä vajaan prosentin. Päätoimialoista palkkasumma kasvoi informaatio- ja viestintäalalla, rahoitustoiminnassa, teollisuudessa sekä kotitalouksien palveluissa. Palkkasumma laski vuoden takaiseen verrattuna selvästi kuljetuksessa ja varastoinnissa sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 16 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Seudun yritysten palkkasumma on kasvanut 17 % vertailuvuoden tasosta. Kuluttajahinnat ovat nousseet noin 4 % vuoteen 2015 verrattuna. Liikevaihto on kasvanut

vertailuvuoden tasoon nähden eniten rakentamisessa. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan, kuljetuksen ja varastoinnin sekä kotitalouksien palveluiden liikevaihdon kehitys on ollut vuoden 2015 tasoon nähden keskimääräistä selvästi heikompaa.

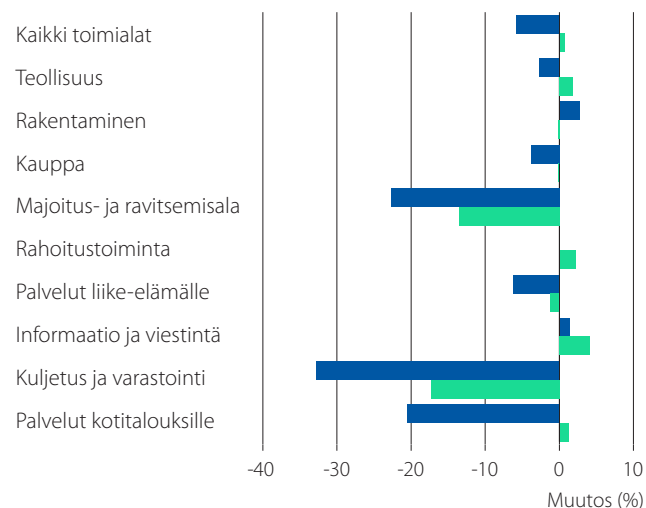
Henkilöstömäärä päätoimialoilla

Henkilöstömäärä-indikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli heinä-syyskuussa 4 % edellisvuotta alemmalla tasolla. Henkilöstömäärä laski useimmilla päätoimialoilla. Henkilöstömäärä laski eniten majoitus- ja ravitsemistoiminnassa, jossa laskua vuoden takaisesta oli 28 %.

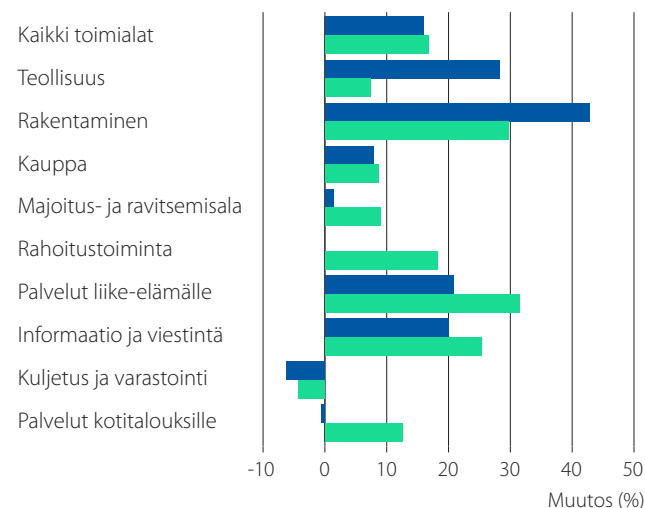
Seudulla toimivien yritysten henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 7 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Henkilöstömäärän kasvua on ollut vertailuvuoden tasoon nähden eniten liike-elämän palveluissa, rakentamisessa sekä informaatio- ja viestintäalalla.

TOIMIALOJEN VERTAILU

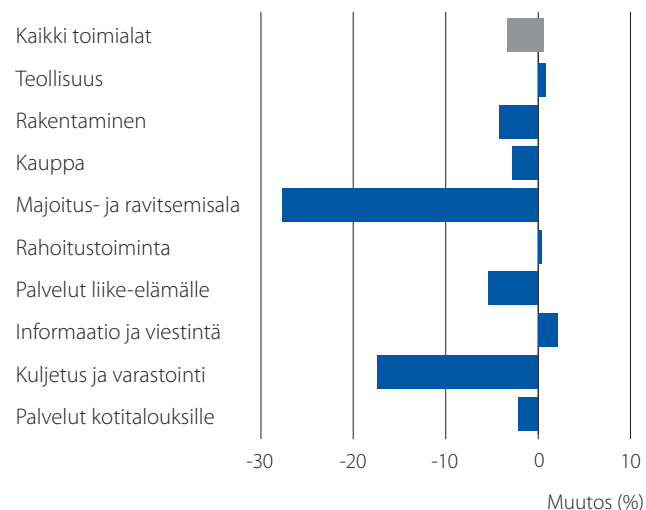
Liikevaihdon ja palkkasumman muutos (%) toimialaryhmittäin Helsingin seudulla, neljännes 3/2020 verrattuna vuotta aikaisempaan.

■ Liikevaihto
■ Palkkasumma

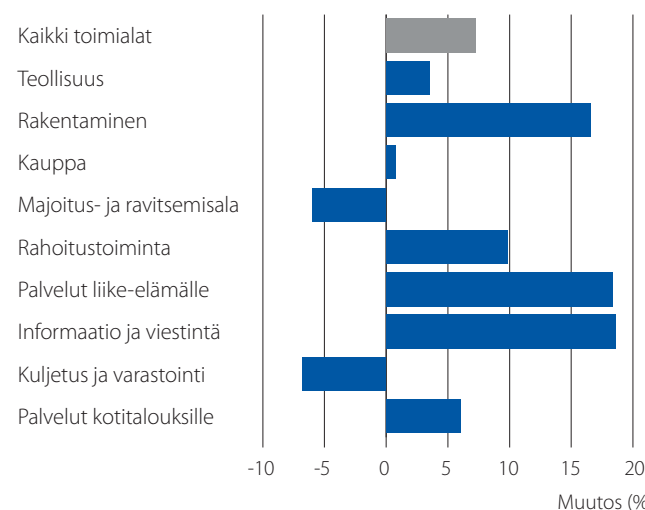

Liikevaihdon ja palkkasumman muutos (%) päätoimialoittain Helsingin seudulla, neljänneket 4/2019–3/2020 verrattuna vuoteen 2015.

■ Liikevaihto
■ Palkkasumma

Henkilöstömäärän muutos (%) toimialaryhmittäin Helsingin seudulla, neljännes 3/2020 verrattuna vuotta aikaisempaan.

Henkilöstömäärän muutos (%) toimialaryhmittäin Helsingin seudulla, neljänneket 4/2019–3/2020 verrattuna vuoteen 2015.

TEOLLISUUS

Teollisuusyritysten liikevaihdon trendin lasku pysähtyi.

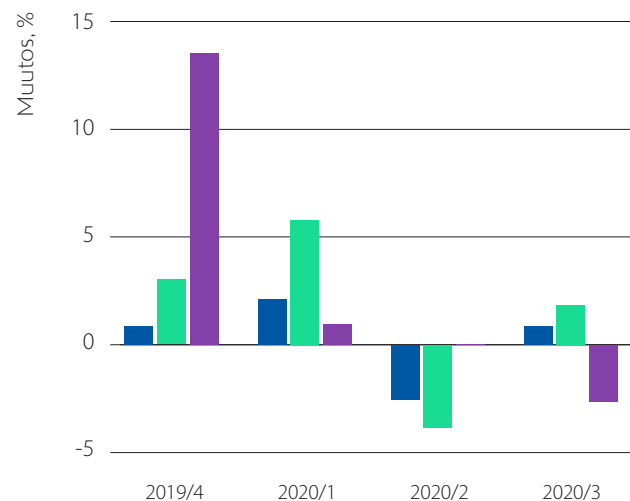
Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten liikevaihdon trendin vahva kasvu tasaantui vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä ja trendi kääntyi laskuun vuoden 2020 alussa. Trendin lasku jatkui vuoden toisella neljänneksellä, mutta ennakoarvion mukaan trendi nousi heinä-syyskuussa. Edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna liikevaihto oli vuoden alkupuolen liikevaihdon laskun vaikutuksesta arvion mukaan kolmannella neljänneksellä noin 3 % alemmalla tasolla. Valtakunnallisesti alan liikevaihdon trendin lasku jatkui. Teollisuuden tuottajahintojen taso nousi vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen nähden tuottajahinnat olivat heinä-syyskuussa 5 % alemmalla tasolla. Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 28 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Samana aikana teollisuuden tuottajahintojen taso on noussut 3 %.

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesi- ja jätevesihuolto, jäte- ja ympäristöhuolto, kaivostoiminta

Teollisuuden henkilöstömäärän trendi pysyi lähes ennallaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna teollisuusyritysten henkilöstömäärä oli heinä-syyskuussa prosentin korkeammalla tasolla. Myös alan palkkasumman trendi pysyi suunnilleen samalla tasolla. Edellisvuodesta palkkasumma nousi vuoden kolmannella neljänneksellä 2 %. Helsingin seudun teollisuusyritysten henkilöstömäärä on vuoteen 2015 verrattuna 4 % ja palkkasumma 7 % korkeammalla tasolla.

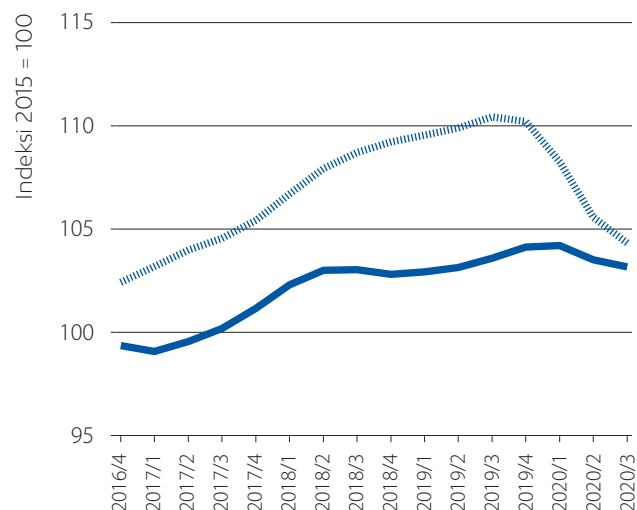
Helsingin seudun teollisuusyrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 70 300 työpaikkaa.

TEOLLISUUS

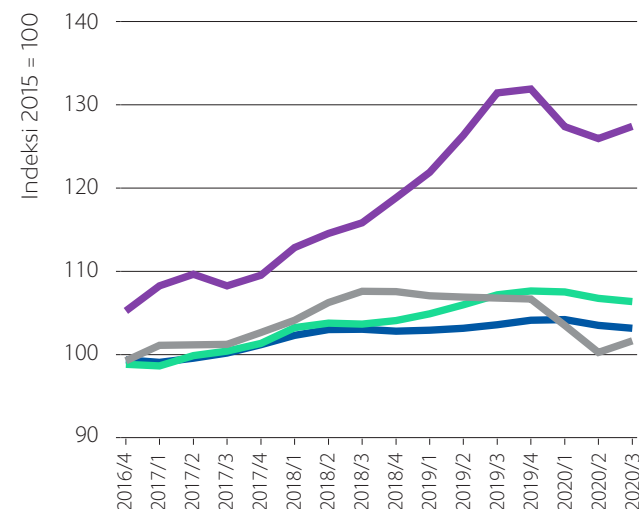
Teollisuuden henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

Henkilöstön määrä teollisuudessa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Teollisuus
- Kaikki toimialat

Teollisuuden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Teollisuuden tuottajahinnat

Teollisuuden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

RAKENTAMINEN

Talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen,
erikoistunut rakennustoiminta

Rakentamisen liikevaihdon kasvu taittui

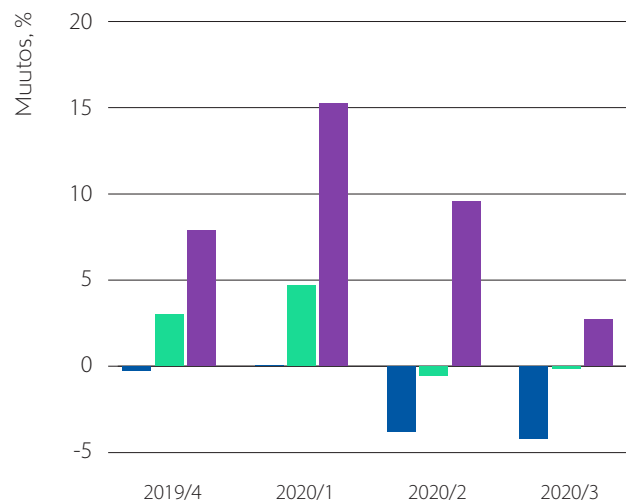
Rakennusalan liikevaihdon trendi kääntyi pitkään jatkuneen vahvan kasvun jälkeen laskuun vuoden 2020 toisella neljänneksellä ja ennakoarvion mukaan trendin lasku jatkui heinä-syyskuussa. Arvion mukaan alan liikevaihto oli vuoden kolmannella neljänneksellä 3 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset pysyivät lähes samalla tasolla vuoden takaiseen verrattuna. Alan liikevaihdon trendi kääntyi laskuun myös valtakunnallisesti. Vuoteen 2015 nähden rakennusalan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla keskimäärin 43 % korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset ovat nousseet samana aikana 4 %.

Rakennusyritysten palkkasumman trendi pysyi vuoden kolmannella neljänneksellä ennallaan. Palkkasumma oli heinä-

syyskuussa samalla tasolla myös vuoden takaiseen verrattuna. Alan henkilöstömäärän trendin vuoden 2019 lopussa alkanut lasku jatkui vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen nähden henkilöstömäärä laski heinä-syyskuussa 4 %. Vuodesta 2015 rakennusalan palkkasumma on kasvanut 30 %. Henkilöstömäärä on alalla vertailuvuoteen nähden 17 % korkeammalla tasolla.

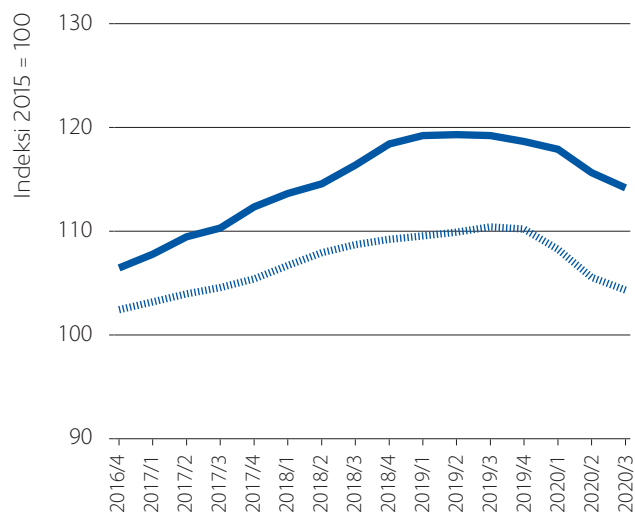
Helsingin seudun rakennusalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 54 000 työpaikkaa.

RAKENTAMINEN

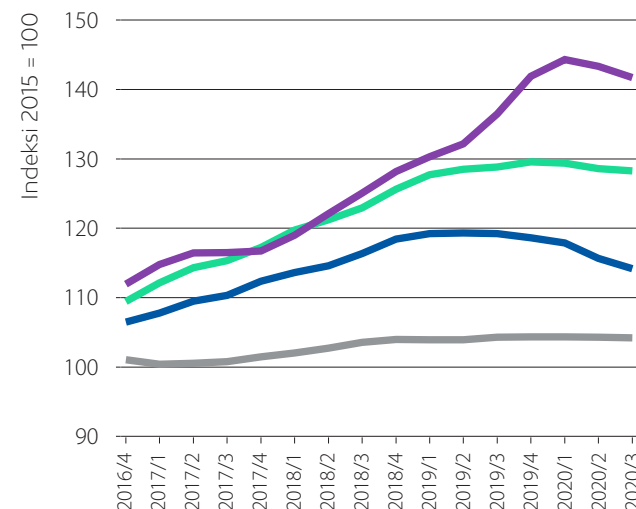
Rakentamisen liikevaihto, palkkasumma ja henkilöstömäärä Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

Henkilöstön määrä rakentamisessa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Rakentaminen
- Kaikki toimialat

Rakentamisen henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Rakennuskustannukset

Rakentamisen liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

KAUPPA

Tukkukauppa, agentuuritoiminta, vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus, polttoaineen vähittäismyynti

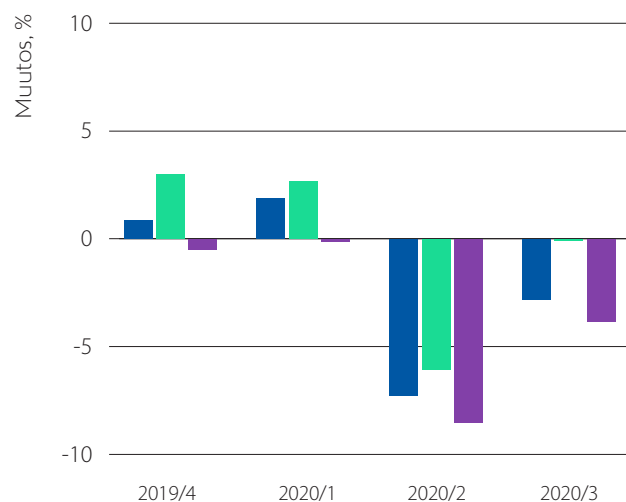
Kaupan alan liiketoiminnan lasku jatkui

Kaupan liikevaihdon trendin vuoden 2019 lopussa alkanut lasku jatkui ennakoarvion mukaan vuoden 2020 heinä–syyskuussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan 4 % alemmalla tasolla. Koko maassa kaupan liikevaihdon trendi pysyi vuoden kolmannella neljänneksellä ennallaan. Tukkuhinnat laskivat kolmannella neljänneksellä edelliseen vuoteen verrattuna vajaat 4 %. Kuluttajahinnat pysyivät vuoden takaiseen nähden lähes ennallaan. Kaupan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla 8 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Tukkuhinnat olivat keskimäärin 7 % vertailuvuotta korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet noin 4 % vuoteen 2015 nähden.

Kaupan alan palkkasumman trendin vuoden 2020 alussa alkanut lasku tasaantui vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna alan palkkasumma pysyi ennallaan. Kaupan henkilöstömäärän trendin lasku jatkui. Vuotta aikaisempaan nähden henkilöstömäärä oli 3 % alemmalla tasolla. Vuoteen 2015 verrattuna alan palkkasumma on kasvanut 9 %. Kaupan alan henkilöstömäärä on prosentin vertailuvuotta korkeammalla tasolla.

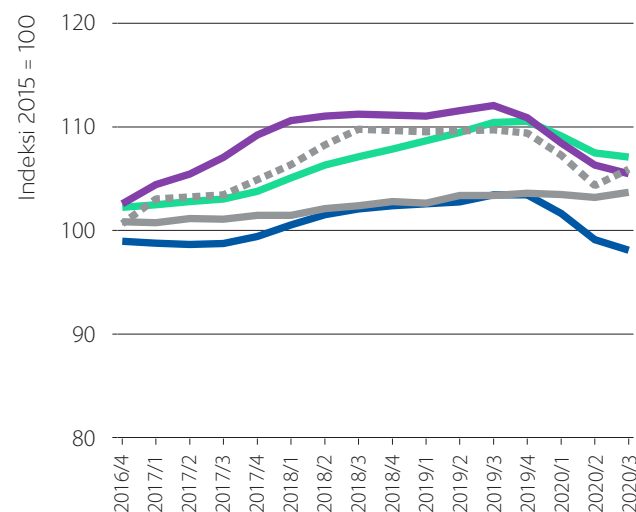
Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialalla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 102 700 työpaikkaa Helsingin seudulla.

KAUPPA

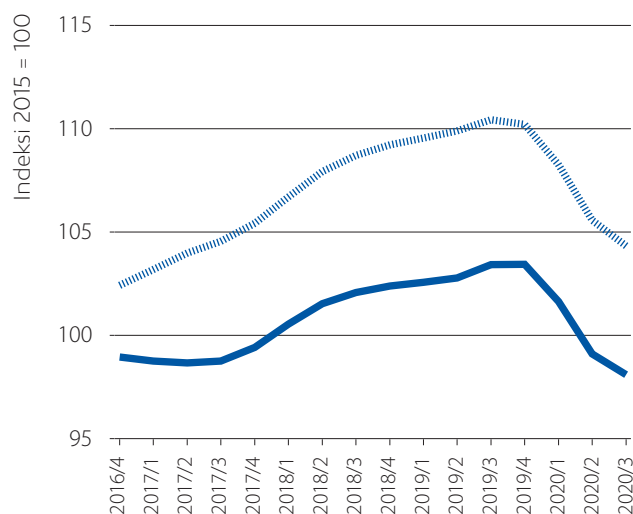
Kaupan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

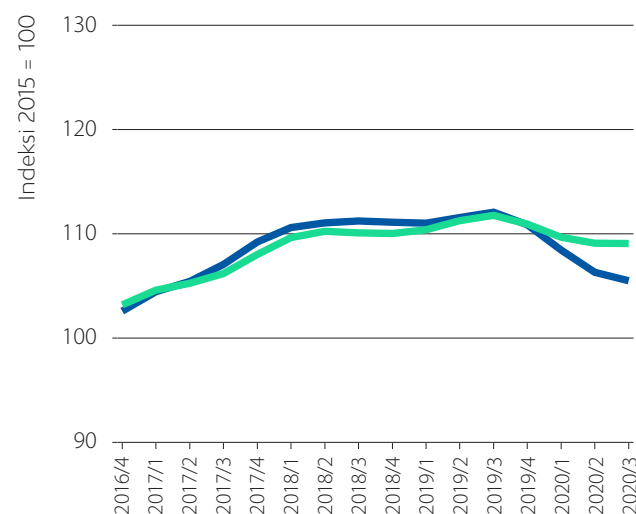
Kaupan henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat
- Tukkuhinnat

Henkilöstön määrä kaupan alalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Kauppa
- Kaikki toimialat

Kaupan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

Majoitus, ravitsemistoiminta

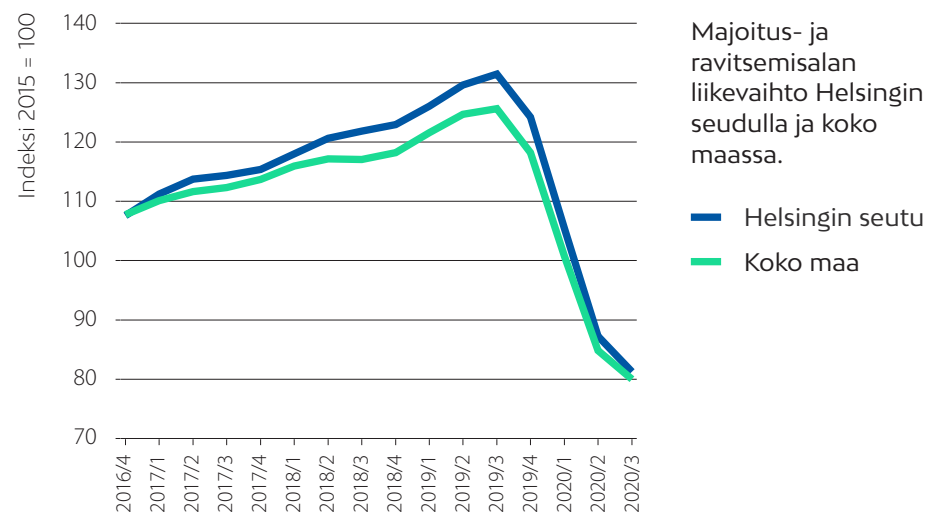
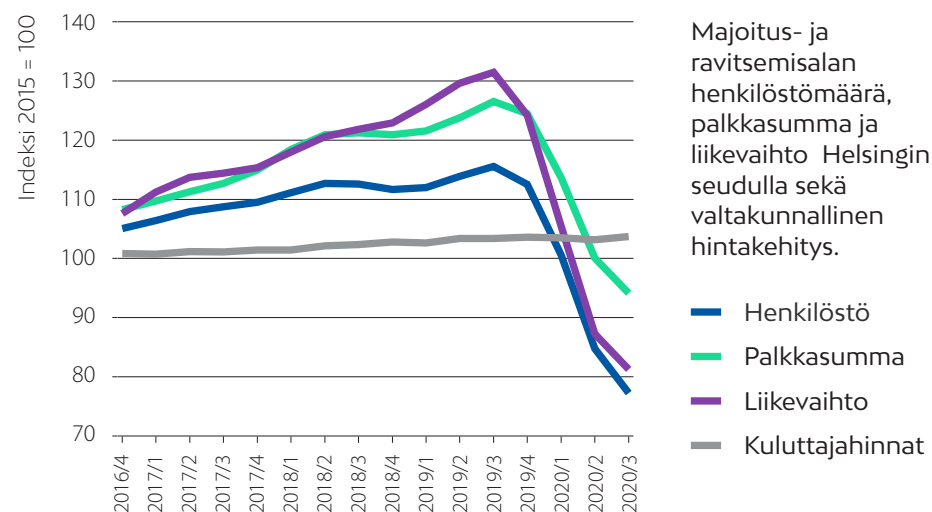
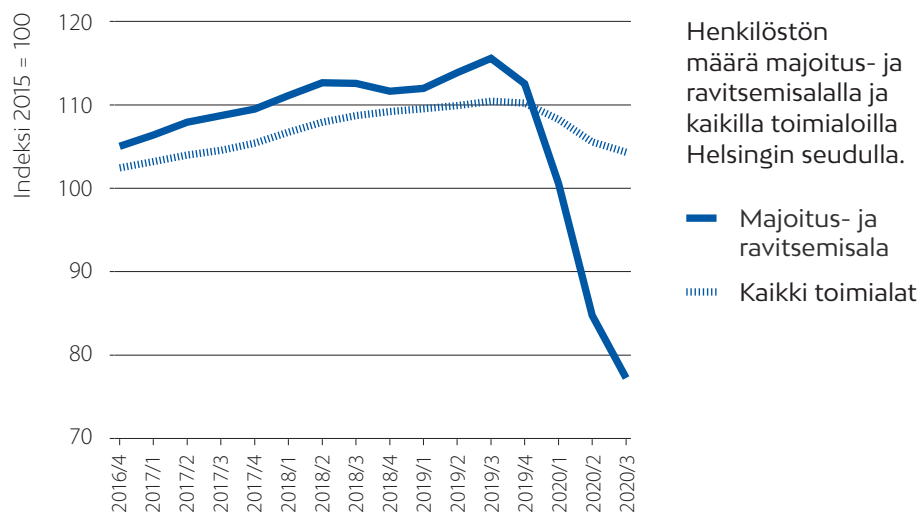
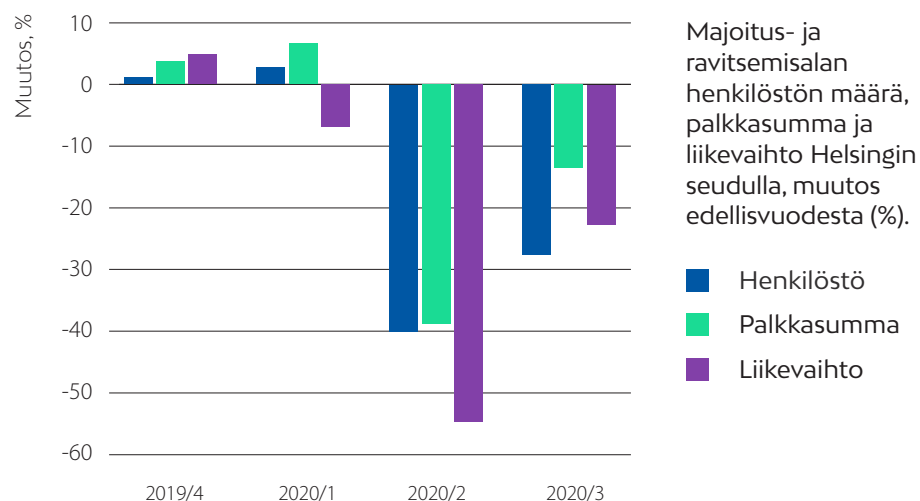
Majoitus- ja ravitsemisalan liiketoiminta laskee edelleen

Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalan liikevaihdon trendi kääntyi vahvan kasvun jälkeen laskuun vuoden 2019 lopussa. Koronaviruspandemia alkoi vaikuttamaan alan liiketoimintaan vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen lopulla, ja liikevaihdon trendin lasku jatkui jyrkkänä vuoden toisella neljänneksellä. Liikevaihdon lasku jatkui ennakoarvion mukaan myös heinä-syyskuussa. Edelliseen vuoteen nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan kolmannella neljänneksellä 23 % alemmalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon trendi laskee edelleen myös valtakunnallisesti. Vuodesta 2015 alan liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla 2 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana noin 4 %.

Alan palkkasumman trendin lasku jatkui vuoden 2020 kolmannella neljänneksellä. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli alalla heinä-syyskuussa 14 % alemmalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendi laskee edelleen. Vuoden takaisesta henkilöstömäärän laskua oli 28 %. Majoitus- ja ravitsemisalan palkkasumma oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 9 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Alan henkilöstömäärä on laskenut vertailuvuodesta 6 %.

Majoitus- ja ravitsemisalalla oli työvoimatutkimuksen mukaan noin 31 100 työpaikkaa Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

RAHOITUSTOIMINTA

Rahoituspalvelut, vakuutustoiminta,
rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta

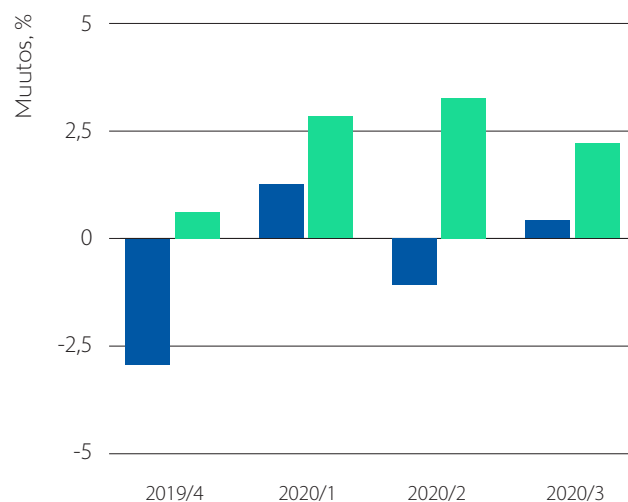
Rahoitustoiminnan palkkasumman kasvu edellisvuodesta jatkui

Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumman trendi kasvoi vahvasti vuoden 2019 loppupuolella, mutta trendin kasvu tasaantui vuoden 2020 alussa. Palkkasumman trendi pysyi lähes ennallaan vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen nähden alan palkkasumma oli heinä–syyskuussa 2 % korkeammalla tasolla. Koko maassa rahoitustoiminnan palkkasumman trendin loiva kasvu jatkui. Viimeksi kuluneen vuoden aikana alan palkkasumma oli vuoteen 2015 verrattuna Helsingin seudulla 18 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta noin 4 %.

Alan henkilöstömäärän trendi kääntyi laskuun vuoden 2020 alussa ja trendin lasku jatkui vuoden toisella neljänneksellä. Heinä–syyskuussa trendi pysyi ennallaan. Henkilöstömäärä oli vuoden kolmannella neljänneksellä samalla tasolla myös edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Vertailuvuoteen nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin kymmenyksen korkeammalla tasolla.

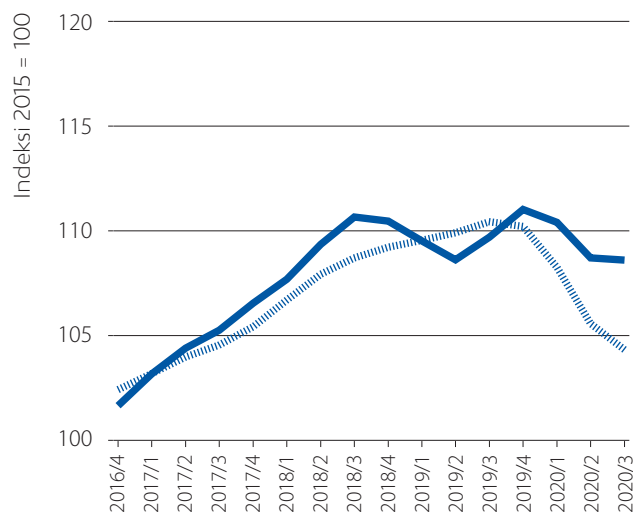
Rahoitustoiminnassa oli työvoima-
tutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen
vuoden aikana noin 30 700 työpaikkaa
Helsingin seudulla.

RAHOITUSTOIMINTA

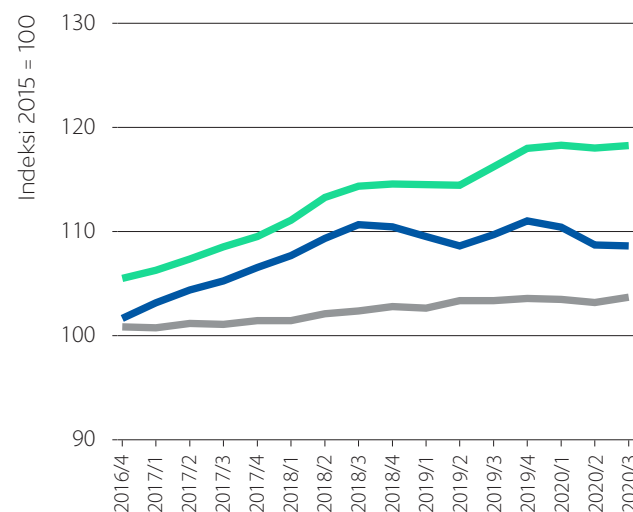
Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

■ Henkilöstö
■ Palkkasumma

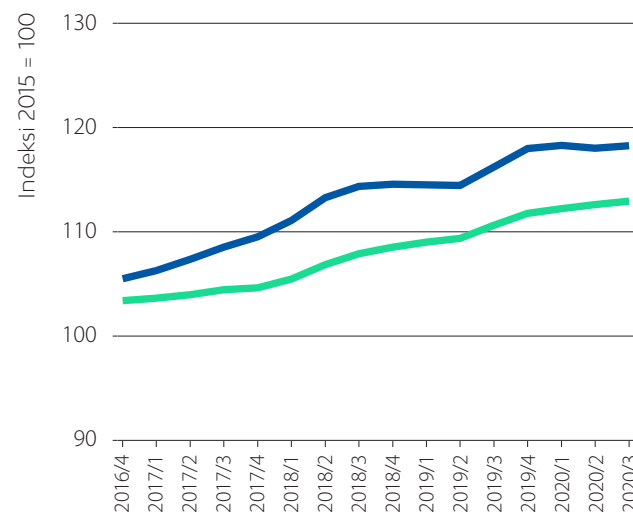
Henkilöstön määrä rahoitustoiminnassa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

— Rahoitustoiminta
— Kaikki toimialat

Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

— Henkilöstö
— Palkkasumma
— Kuluttajahinnat

Rahoitustoiminnan palkkasumma Helsingin seudulla ja koko maassa.

— Helsingin seutu
— Koko maa

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

Kiinteistöpalvelut, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta

Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liiketoiminnan lasku jatkuu

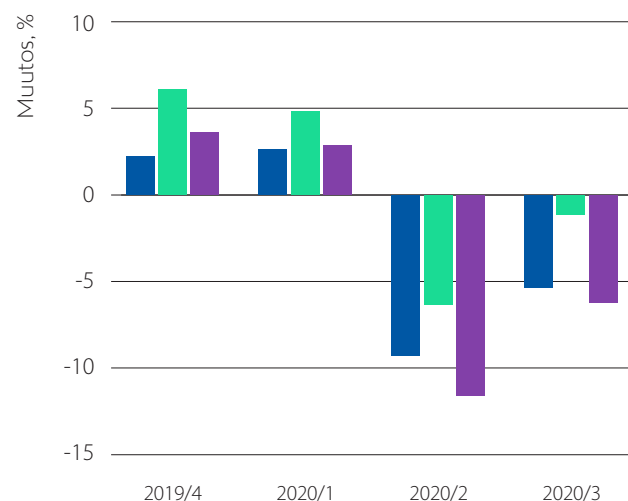
Liike-elämän palveluiden liikevaihdon trendin kasvu tasaantui vuoden 2019 lopussa ja trendi kääntyi laskuun vuoden 2020 alussa. Trendin lasku jatkui vuoden toisella neljänneksellä, ja ennakoarvion mukaan liikevaihdon taso laski edelleen heinä-syyskuussa. Alan liikevaihdon trendin lasku jatkui myös valtakunnallisesti. Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liikevaihto oli vuoden kolmannella neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan 6 % alemmalla tasolla. Vuoden 2015 tasoon nähden alan liikevaihto on kasvanut 21 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana noin 4 %.

Seudun liike-elämän palveluiden palkkasumman trendin lasku jatkui vuoden kolmannella neljänneksellä.

Heinä-syyskuussa palkkasumma oli alalla prosenttien edellisvuotta alemmalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendi laski edelleen. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärä supistui 5 %. Vuoden 2015 tasoon nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 18 % ja palkkasumma 32 % korkeammalla tasolla.

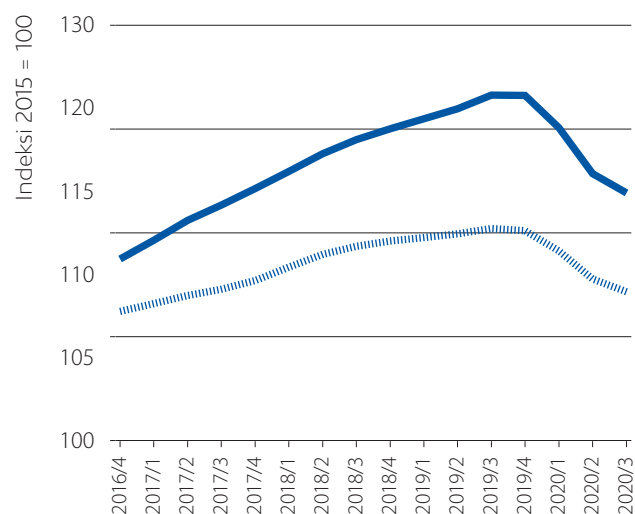
Työvoimatutkimuksen mukaan liike-elämälle palveluja tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 137 600 työpaikkaa Helsingin seudulla.

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

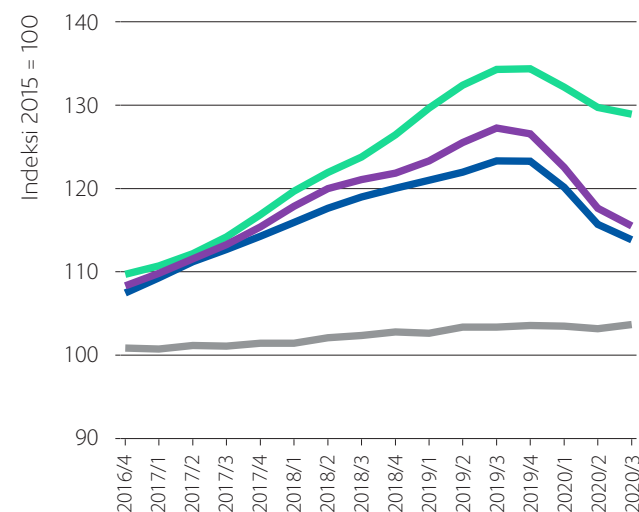
Liike-elämän palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

Henkilöstön määrä liike-elämän palveluissa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Liike-elämän palvelut
- Kaikki toimialat

Liike-elämän palveluiden henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat

Liike-elämän palveluiden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

INFORMAATIO JA VIESTINTÄ

Kustannustoiminta, elokuva- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, radio- ja televisiotoiminta, televiestintä, ohjelmistot ja konsultointi, tietopalvelutoiminta

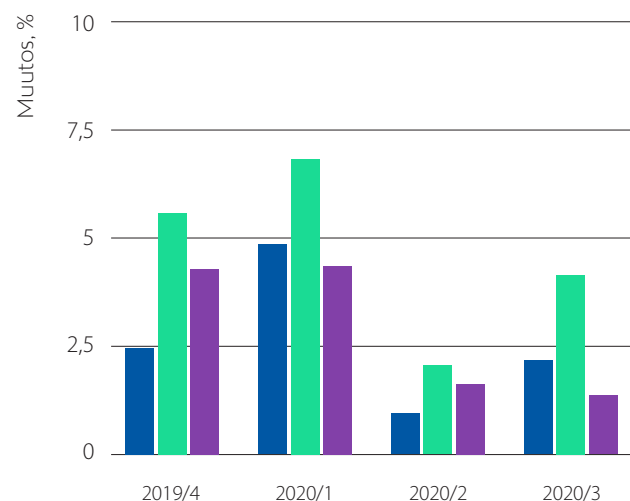
Informaatio- ja viestintäalan liiketoiminta kasvoi edelleen vuotta aiemmasta

Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon trendin kasvu hiipui vuoden 2019 lopussa, mutta jatkui taas vuoden 2020 toisella neljänneksellä. Ennakoarvion mukaan liikevaihdon kasvu jatkui myös vuoden kolmannella neljänneksellä. Valtakunnallisesti alan liikevaihdon trendi pysyi heinä-syyskuussa ennallaan. Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto oli vuoden kolmannella neljänneksellä Helsingin seudulla arvion mukaan reilun prosentin korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuoteen 2015 verrattuna alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin viidenneksen korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet noin 4 % vertailuvuoteen nähden.

Informaatio- ja viestintäalan henkilöstömäärän trendin kasvu tasaantui vuoden 2020 alussa ja trendi pysyi ennallaan seuraavilla neljänneksillä. Edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden henkilöstömäärä oli heinä-syyskuussa 2 % korkeammalla tasolla. Myös palkkasumman trendi pysyi vuoden kolmannella neljänneksellä ennallaan. Vuotta aiempaan nähden palkkasumma kasvoi 4 %. Vuoden 2015 tasoon verrattuna alan palkkasumma on kasvanut neljänneksen ja henkilöstömäärä 19 %.

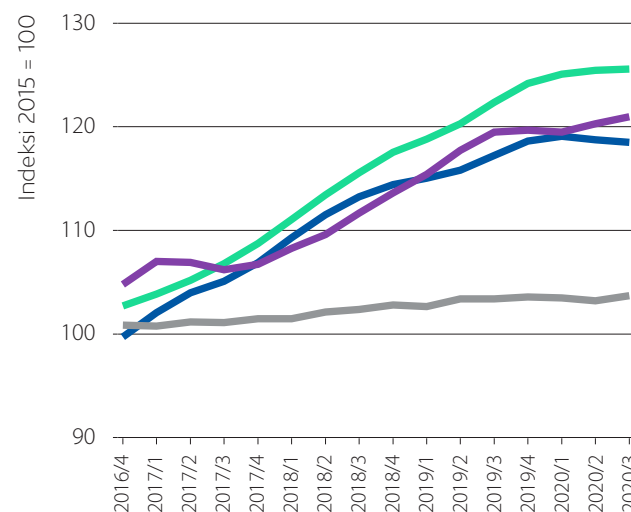
Informaatio- ja viestintäalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 74 600 työpaikkaa Helsingin seudulla.

INFORMAATIO JA VIESTINTÄ

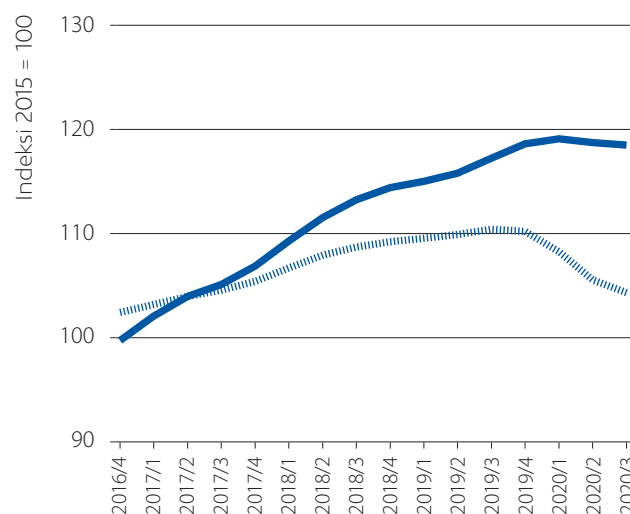
Informaatio- ja viestintäalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

Informaatio- ja viestintäalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat

Henkilöstön määrä informaatio- ja viestintäalalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Informaatio ja viestintä
- Kaikki toimialat

Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

KULJETUS JA VARASTOINTI

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmailiikenne, varastointi ja liikennettä palveleva toiminta, posti- ja kuriiritoiminta

Kuljetus- ja varastointialan liiketoiminnan jyrkkä lasku jatkui

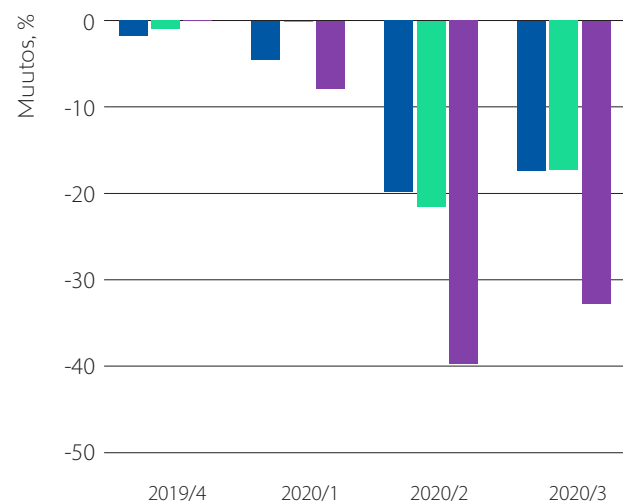
Helsingin seudun kuljetus- ja varastointialan yritysten liikevaihdon trendi kääntyi selvään laskuun vuoden 2019 lopussa ja trendin lasku jatkui koronaviruspandemian vaikutuksesta jyrkkänä vuoden 2020 toisella neljänneksellä. Ennakkoarvion mukaan liikevaihdon trendi laski selvästi myös vuoden kolmannella neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendi laski edelleen valtakunnallisestikin. Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto oli heinä-syyskuussa Helsingin seudulla edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan 33 % alemmalla tasolla. Alan liikevaihto on supistunut seudulla 6 % vuodesta 2015. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta noin 4 %.

Kuljetuksen ja varastoinnin palkkasumman trendin lasku jatkui vuoden 2020 heinä-syyskuussa. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma laski vuoden kolmannella

neljänneksellä 17 %. Alan palkkasumma oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 4 % alemmalla tasolla kuin vuonna 2015. Myös alan henkilöstömäärän trendin lasku jatkui heinä-syyskuussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä supistui 17 %. Alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 7 % alemmalla tasolla kuin vuonna 2015.

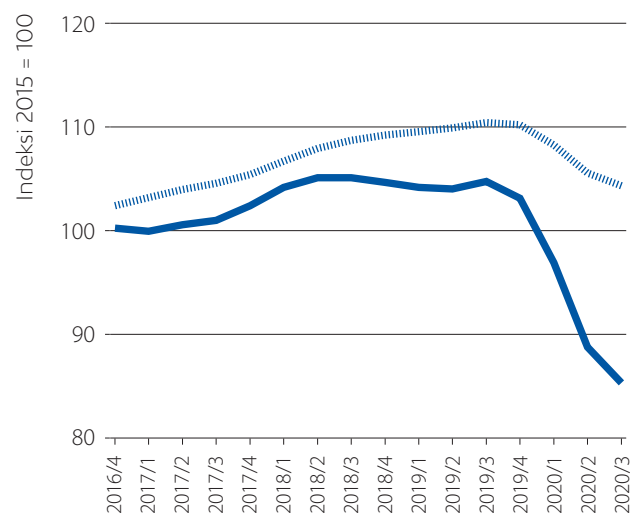
Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 51 100 työpaikkaa Helsingin seudulla.

KULJETUS JA VARASTOINTI

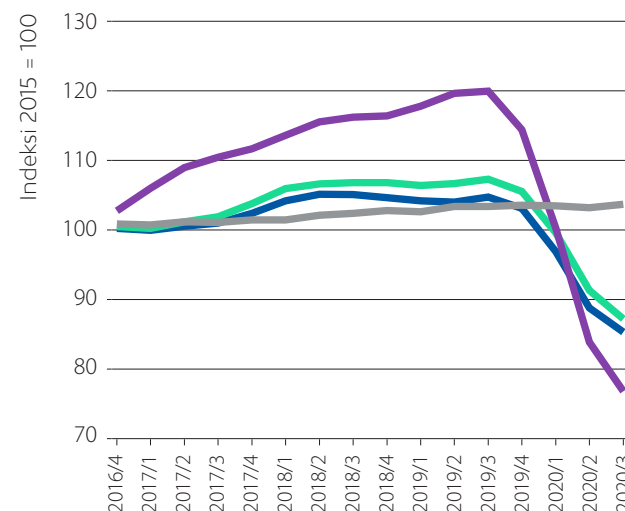
Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

Henkilöstön määrä kuljetus- ja varastointialalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Kuljetus ja varastointi
- Kaikki toimialat

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat

Kuljetus- ja varastointialan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten liikevaihto laski edelleen selvästi

Kotitalouspalveluiden liikevaihdon trendin viime vuoden lopussa alkanut jyrkkä lasku jatkui ennakoarvion mukaan vuoden 2020 heinä-syyskuussa. Alan liikevaihdon trendi laski edelleen myös koko maassa. Kotitalouspalveluiden liikevaihto oli Helsingin seudulla vuoden kolmannella neljänneksellä arvion mukaan 21 % alemmalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuoden 2015 tasoon verrattuna liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana alalla keskimäärin prosentin alemmalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuodesta noin 4 %.

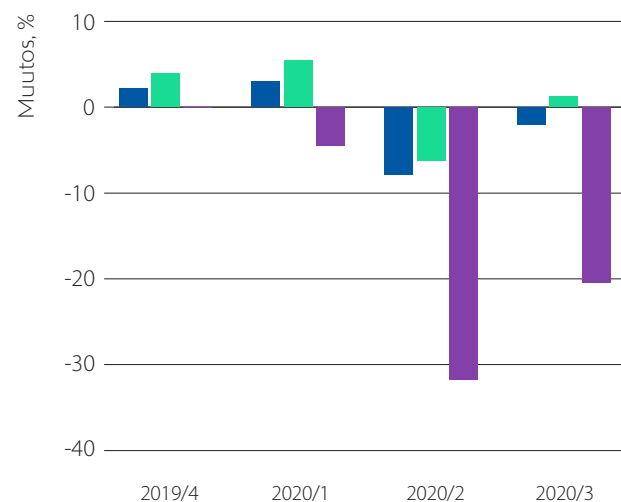
Alan palkkasumman trendi kääntyi pitkään jatkuneen kasvun jälkeen laskuun vuoden 2020 alussa ja trendin lasku jatkui vuoden

Yksityiset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, taiteet, viihde ja virkistys, muut palvelut

toisella sekä kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna palkkasumma oli prosentin korkeammalla tasolla. Myös kotitalouspalveluiden henkilöstömäärän trendi laski edelleen. Vuoden takaiseen verrattuna alan henkilöstömäärä oli heinä-syyskuussa 2 % alemmalla tasolla. Vuoden 2015 tasoon nähden henkilöstömäärä on noussut 6 %. Alan palkkasumma on kasvanut 13 % vertailuvuoden tasosta.

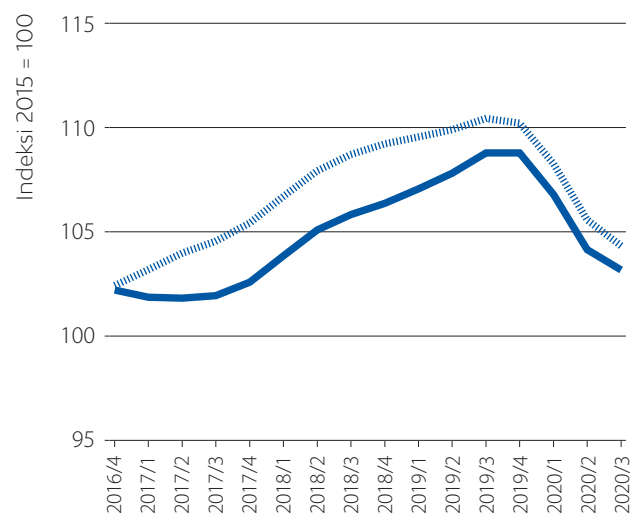
Palveluja kotitalouksille tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan keskimäärin noin 79 200 työpaikkaa Helsingin seudulla.

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

Kotitalouksien palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

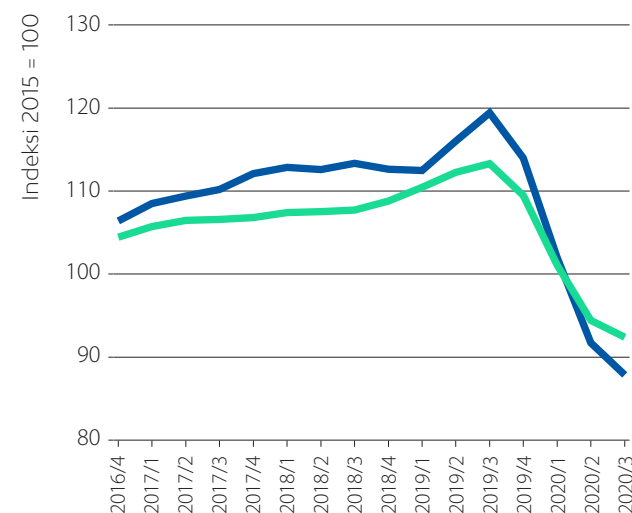
Henkilöstön määrä kotitalouksien palveluissa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Kotitalouksien palvelut
- Kaikki toimialat

Kotitalouksien palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat

Kotitalouksien palveluiden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UDELLAMAALLA

Uudenmaan yritysten suhdanneodotukset paranivat edelleen koronaviruspandemian aiheuttaman kevään pudotuksen jälkeen teollisuudessa ja rakentamisessa, mutta heikkenivät taas palvelualoilla. Maakunnan yrityksissä heikko kysyntä on noussut merkittävimmäksi tuotannon kasvun esteeksi.

Suhdannenäkymät

Teollisuuden ja rakentamisen yritysten lähitulevaisuuden suhdannenäkymät kohentuivat kevään notkahduksesta kesän ja alkusyksyn aikana, mutta pysyivät edelleen heikkoina. Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -26, kun heinäkuussa tehdyssä kyselyssä vastaava saldoluku oli -37. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen odotukset olivat lokakuussa samalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin.

Uudenmaan palveluyritysten suhdanneodotukset nousivat merkittävästi alkukesän aikana, mutta heikkenivät taas syksyllä. Lokakuussa suhdannenäkymien saldoluku oli Uudenmaan palveluyrityksissä -29, kun heinäkuussa maakunnan palveluyritysten odotuksia kuvaava saldoluku oli 7. Palvelualojen suhdannenäkymät olivat lokakuussa Uudellamaalla lähes samalla tasolla kuin valtakunnallisesti.

Uudenmaan yrityksissä henkilöstön määrää ennakoidaan vähennettävän lähikuukausina. Henkilöstöodotuksia

seuraavaan kolmen kuukauden aikana kuvaava saldoluku oli lokakuussa maakunnan yrityksissä -23.

Tuotannon kasvun esteet

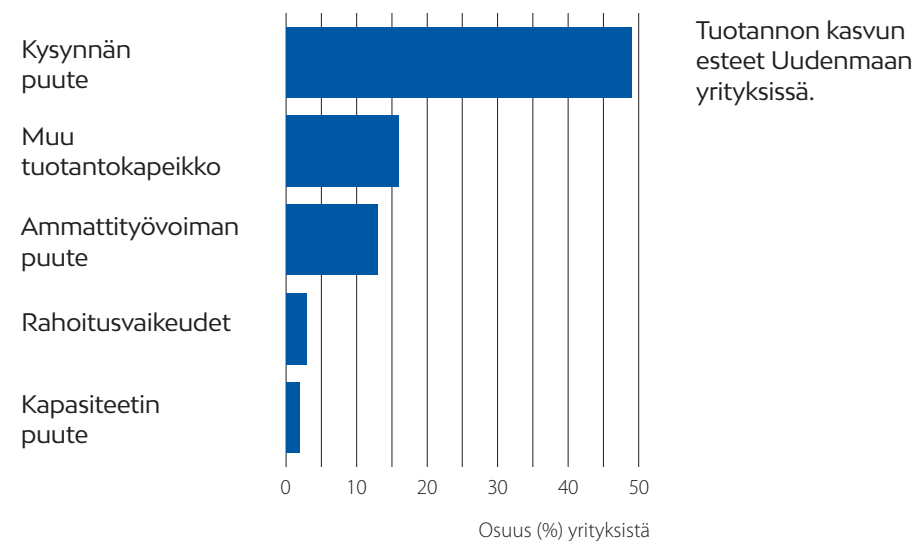
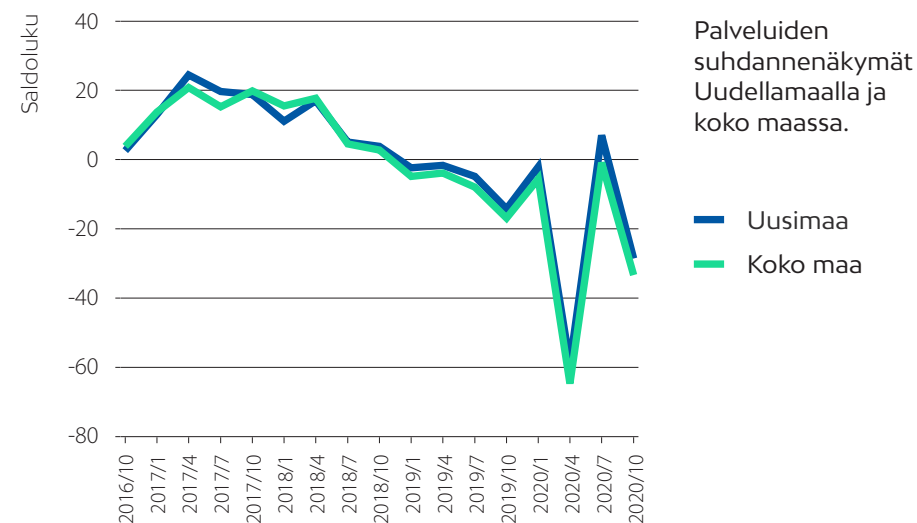
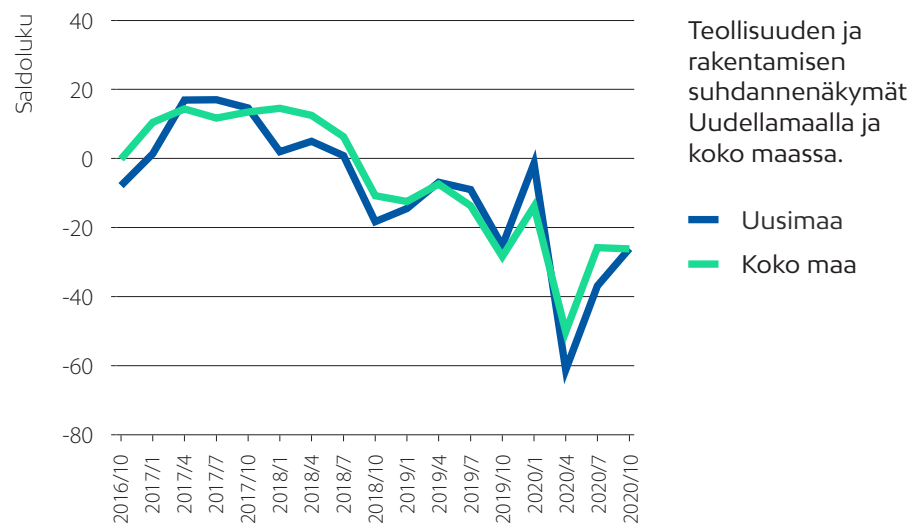
Tuotantokapeikkoja oli vuoden 2020 lokakuussa 72 %:lla Uudenmaan yrityksistä. Heikko kysyntä on noussut selvästi yleisimmäksi tuotannon kasvun esteeksi Uudellamaalla. Kysynnän heikkous oli lokakuussa kapeikkotekijä 49 %:lla alueen yrityksistä. Ammattitaitoisen työvoiman pula oli syksyllä kasvun este 13 %:lla. Koronaviruspandemiasta johtuvat muut tuotantokapeikot olivat ongelmana 16 %:lla vastaajista.

Tietolähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, suhdannebarometri.

Suhdannebarometri perustuu teollisuus- ja palveluyrityksille tehtävään kyselyyn.

Suhdannenäkymä-saldoluku kuvaa yritysten yleisiä lähitulevaisuuden suhdanneodotuksia. Saldoluku on suhdanteiden paranemista odottavien ja huononemista odottavien vastaajien %-osuuksien erotus.

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UDELLAMAALLA

VAIHTUVA TEEMA

ASUNTOTUOTANTO HELSINGIN SEUDULLA

Helsingin seudulla valmistuneiden asuntojen määrä pysyi vuonna 2020 samalla tasolla kuin ennätysvuonna 2019. Tuotannon aloitukset kääntyivät uudelleen nousuun.

Helsingin seudulla valmistui lähes 18 500 asuntoa vuoden pituisella jaksolla lokakuusta 2019 syyskuuhun 2020. Määrä pysyi lähes samalla tasolla kuin edellisenä vuonna 2019, jolloin asuntoja valmistui enemmän kuin kertaakaan aikaisemmin 2000-luvulla. Valmistuvien asuntojen määrä ylitti poikkeuksellisesti väestönmuutoksen kokonaismäärän vuonna 2020.

Asuntojen rakennusluvut nousivat huipputasolle vuonna 2017, mutta kääntyivät sen jälkeen laskuun. Lasku hidastui vuosina 2019 ja 2020. Aloitettujen asuntojen määrä on seurannut lupien kehitystä hieman

loivemmin kääntein. Vuonna 2020 aloitusten trendi kääntyi nousuun. Valmistuneiden asuntojen määrä on seurannut aloituksia viipeellä, ja vuosina 2019 ja 2020 määrä on ollut huipputasolla. Käännettä laskuun ei Helsingin seudulla tapahtunut ainakaan vuoden 2020 syksyyn mennessä.

Valmistuneiden asuntojen määrä kasvoi tuntuvasti edellisvuodesta Helsingissä ja KUUMA-seudulla. Sen sijaan Espoossa ja Vantaalla, joissa asuntotuotanto oli edellisinä vuosina erittäin vilkasta, valmistuneiden asuntojen määrä väheni.

Valmistuneiden asuntojen lukumäärä oli vuonna 2020 noin 80 prosenttia suurempi kuin vuonna 2014. Tuotanto kasvoi erityisen nopeasti vuosina 2016–2019. Kuitenkin valmistuvien asuntojen pinta-alasumma kasvoi samana aikana vain kolmanneksen vuodesta 2014. Syynä on uusien asuntojen keskikoon tuntuva supistuminen Helsingin seudulla 77 m²:stä (2014) 57 m²:iin (2020). Kuitenkin lasku pysähtyi vuonna 2019.

Muutoksen taustalla on kerrostalotuotannon osuuden kasvu asuntorakentamisessa sekä valmistuvien kerrostaloasuntojen painottuminen entistä enemmän yksiöihin ja kaksioihin.

Helsingin seudun kuntien väliset erot asuntotuotannon määrässä olivat erittäin suuret viimeksi kuluneen vuoden aikana. Asukaslukuun suhteutettuna eniten asuntoja valmistui Sipoossa, ja suureen määrään yllettiin myös Kauniaisissa, Keravalla, Vantaalla ja Järvenpäässä. Vähiten asuntoja 1 000 asukasta kohti valmistui seudun uloimmissa kunnissa, Pornaisissa, Vihdissä ja Mäntsälässä.

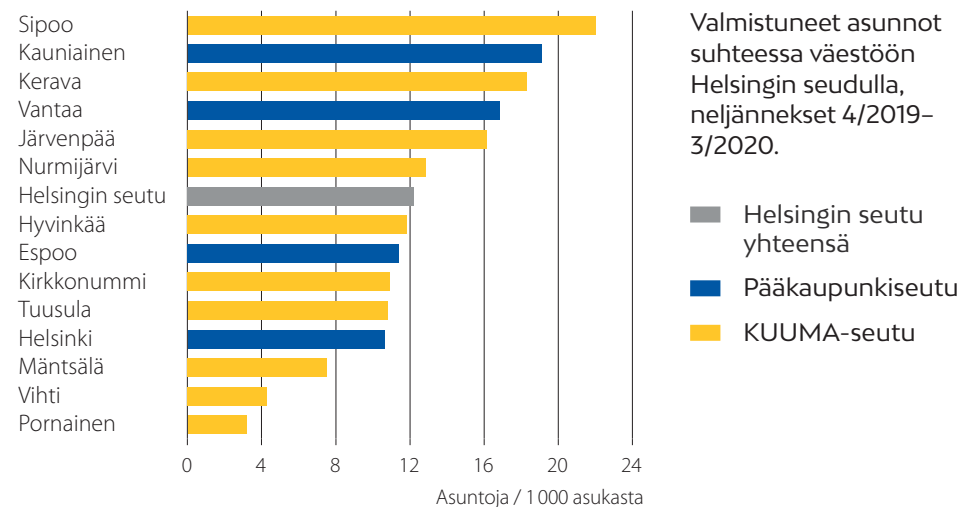
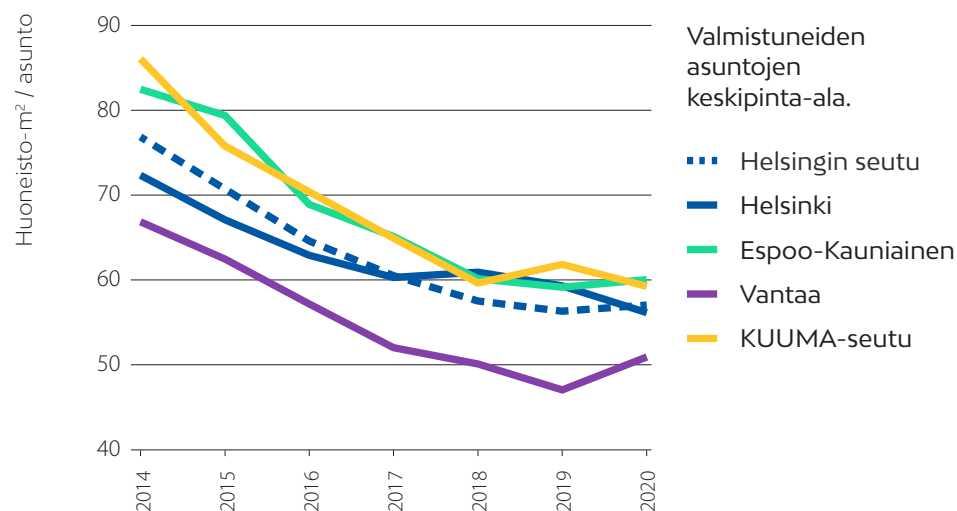
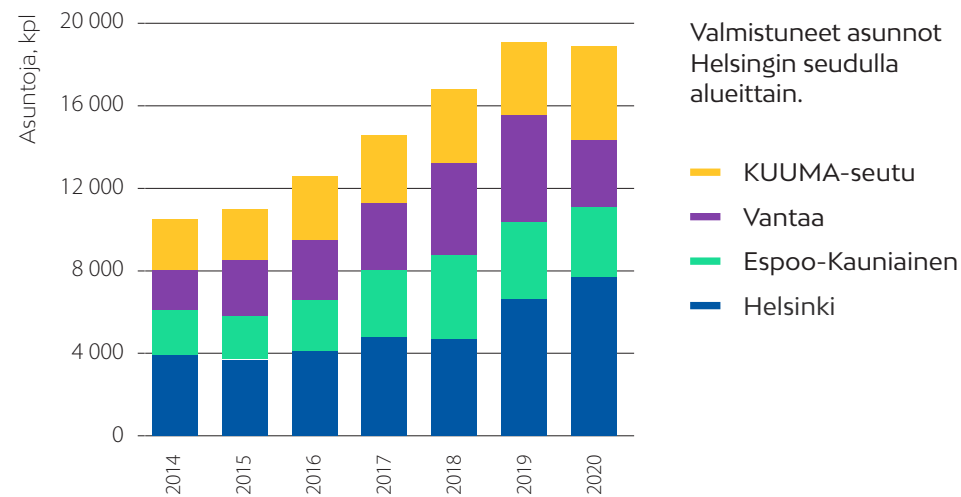
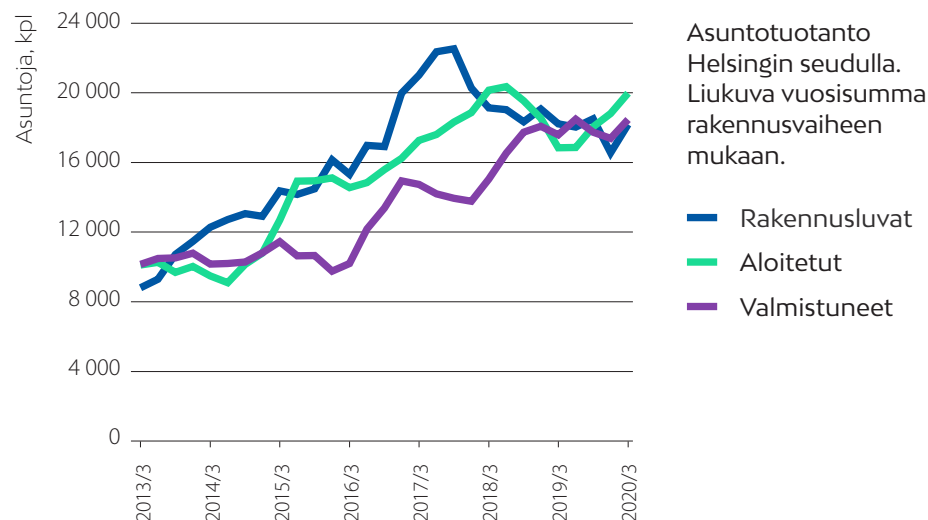
Tietolähde: Tilastokeskus, rakennus- ja asuntotuotantotilasto.

Vuoden 2020 tiedot perustuvat jakson 10/2019–09/2020 ennakkotietoihin.

Helsingin lukuihin on lisätty rakennusten käyttötarkoituksimuutoksissa valmistuneet asunnot, jotka puuttuvat Tilastokeskuksen luvuista. Lähde: Helsingin Kaupunkitutkimus ja -tilastot.

VAIHTUVA TEEMA

ASUNTOTUOTANTO HELSINGIN SEUDULLA

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALAKATSAUS 4 | 2020

30.12.2020

TIETOLÄHTEET JA KÄSITTEET

Liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakkoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. Tietolähde: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alv-suoritustiedot). Ennakkoarvio: Kaupunkitutkimus.

Palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo. Tietolähde: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuoritustiedot).

Toimialoittaiset liikevaihto- ja palkkasummakuvaajat esitetään kunkin ajankohdan mukaisin käyvin arvoin vähentämättä inflaation vaikutusta. Kunkin toimialan yhteydessä esitetään valtakunnallinen hintakehitys vertailuksi.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasumman perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon perusteella. Indikaattorin laskenta: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työlliset ovat 15–74-vuotiaita Helsingin seudulla asuvia, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. Lomautetut kuuluvat työllisiin, jos tilapäinen poissaolo on kestänyt alle 3 kuukautta. Työpaikoilla tarkoitetaan niiden työllisten määrää, joiden työpaikka sijaitsee Helsingin seudulla. Työtunteihin lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylitöytunnit. Työpaikka-, työllisyys- ja työtuntitiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiviteettia käytäen seuraavia tietoja:

- Helsingin seutu: Toimialoittaisten liike-toimintakuvaajien perusteella konstruoitu ennakkoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakkoarvioihin. Kuvaaja ja ennakkoarvio: Kaupunkitutkimus.
- Suomi: Kansantalouden neljännesvuosittainpidon bruttokansantuote kiintein vuoden 2010 hinnoin. Tietolähde: Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito.

Hinnat: Katsauksessa käytetään seuraavia valtakunnallista hintakehitystä kuvaavia indikaattoreita: kuluttajahintaindeksi, tukkuhintaindeksi, teollisuuden tuottajahintaindeksi ja rakennuskustannusindeksi. Katsauksessa kaikki hintaindeksit on muutettu siten, että niiden vertailuvuotena on 2015. Tietolähde: Tilastokeskus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat kausitasoitettuja trendejä. Katsauksessa käytetään X11-kausitasoitusmenetelmää. Indeksisarjojen vertailuvuosi on 2015.

Muutokset: Kuvioissa (muutos edellisestä vuodesta tai vuodesta 2015) on käytetty alkuperäisen sarjan muutoksia, ei kausitasoitettujen trendien muutoksia.

Helsingin seutu

Pääkaupunkiseutu 8 Kirkkonummi
1 Helsinki 9 Mäntsälä
2 Espoo 10 Nurmijärvi
3 Vantaa 11 Pornainen
4 Kauniainen 12 Sipoo
 13 Tuusula
 14 Vihti

Kehyskunnat
5 Hyvinkää
6 Järvenpää
7 Kerava

